

LEONARDOGA SAKSAMAAL BUGA 1

Autor: Anneli Patrail

Saatev asutus: Räpina Aianduskool

Praktikapartner: SALO Neue Zeiten AG

Eriala: maastikuehitus

Praktika kestus: 4 nädalat

Praktika aeg: 21.august- 19.september 2009

Sõna BUGA kuulsin esmakordselt eelmise aasta novembris eelviimasel sessil olles. Räpina Aianduskooli õpetaja Reet Palusalu luges oma e-meile ja küsis muuseas, et ega keegi kuuks ajaks Saksamaale BUGA'le minna ei taha. Tundus, et kõik olid oma lõputöödesse nii süvenenud, et ei adunud, mida pakuti. Ega isegi algul aru saanud, mis elukas see BUGA on, kus asub ja millega täpselt tegu. Kiire kodune töö ja olin juba targem. Lühidalt BUGA (saksa keeles Bundesgartenschau) on 2 aasta tagant Saksamaal erinevates linnades toimuv aiandusnäitus, millega kaasneb rikkalikult kultuuri- ja turismiprogramm. Osalejateks on aiapidajad ja -kujundajad, lille- ja aedviljakasvatajad üle kogu Saksamaa. Lisaks toimuvad pidevalt laiemale avalikkusele huvi pakkuvad üritused, võistlused. BUGA2009 aiandusfestival toimub Tallinna sõpruslinnas Schwerinis 23.aprillist kuni 11.novembrini. Festivaliga muutub linn hiiglaslikuks näitusalaks. Eksponeeritakse 7 erinevat aeda, mis annavad ülevaate aiandusest ja aiakultuurist 18.sajandist kuni tänapäevani. Aiad asuvad Schwerini järve kaldal 55 ha maa-alal ja ümbritsevad 1160.a. rajatud suurhertsogi residentslossi, mis on ka linna kuulsaim vaatamisväärsus. Eksponeeritud on ajaloolist kultuuri, barokstiilis parke, modernset aiakujundust, köögiviljaaedu, looduslikke alasid, mida seovad idüllilised puhkepaigad.

See kõik tundus nii ahvatlev, et risti ette löömata, sai endale eesmärk püstitatud- MA TAHAN SINNA! Veel parem, kui saaks mõne kursusekaaslase punkti. Mõeldud, tehtud! See kuu aega ei tundunud ka pere ja töö kõrvalt pikk aeg, pigem pani mõtlema, et mis OMA aiapidamisest siis selle 4 nädala jooksul saab. Kas pereliikmed ikka saavad nende töödega vähimalgi määral hakkama, mis muidu ainult minu pärusmaa on??? Tagantjärele võin öelda, et see osutus mõtetuks kartuseks, eriti kui enne minekut koduseid korralikult instrueerida.

Mai lõpus selgus viimaks, et Leonardoga praktikale sõit Saksamaale siiski toimub ja seda tänu Räpina Aianduskooli projektijuhile Astridile. Vahepeale jäi koolilõpetamine, masust ja eesmärgi nimel tehtud julgetest otsustest tingitud töökoha kaotus. Selle napi aja jooksul, mis reisini jäänud oli, tuli nüüd kiirkorras veel hädavajalik saksakeelne sõnavara iseseisvalt pähe tuupida. Keeleõppeks eraldatud ressursid võimaldasid vajalikku kirjandust muretseda ja „esmaabi“ koolituse läbida. Ausalt öeldes oli see kõige raskem, sest kui oled 40+ ja pole varem sõnakestki saksa keelt õppinud, siis lihtsalt ei jää kõik enam nii meelde. Õpi palju tahad ja ega suvigi keeleõppeks just kõige parem aeg pole, kuid lähenev ärasõiduaeg pani tahtejõu proovile. Eks sai loodetud, et kui kuidagi ei saa, siis kuidagi ikka saab ja nii ongi!

Meie seltskond oli 5 liikieline: 2 päevast esimese kursuse maastikuehituse tudengit ja 3 talvel kooli ühel kursusel maastikuehitaja eriala lõpetanud kaugõppijat. Enne äralendu olime omavahel läbi arutanud, kes mida kaasa võtab, et mõtetuid pagasi lisakilosid vältida. Seda julgeks soovitada teistele minejatele.

Reis Saksamaale algas laupäeva õhtul Tallinna Lennujaamast, sihtkohaks Hamburg. Päevastele oli see esimene kord lennata, mistõttu oli arusaadav nende reisieelne väike ärevus. Lend kulges viperusteta ja Hamburgi Lennujaamas ootas meid vastuvõtva partneri Eesti poolne esindaja Kati. Tema korjas meid enda sappa, viis kiirkorras läbi rongipiletite automaadist ostmise koolituse ja siis läksime juba Schwerini suunduvale rongile. Sõit kestis umbes poolteist tundi, kuid oli väsitav. Õhtune rong oli väga rahvast täis, mistõttu oli vabade kohtade leidmine ja kottide paigutamine päris raske. Häiris ja meile harjumatu oli erilisel ülemeelikus meeleolus lärmav noorteseltskond. Imestama pani see, et kaasreisijad nende suhtes väliselt nii ükskõiksed olid. Ise ei oleks küll üksinda julgenud nendega vagunit jagada. Schwerinis olid meile vastu tulnud Olaf, Annika ja Dimitri, et meid 2 autoga transportida majutuskohata.

Elamiseks anti meile 3 kordse villa esimesel korrusel terrassiga 2 toaline korter, köögi ja wc ning dussiga. Kõrvalkorteris oli võimalus pesumasinat kasutada. Teisel korrusel elas majaomaniku isa, kes oli väga lahke ja sümpaatne härra ning sarnanes kõigile tuttava Karssoniga. Villasse oli majutatud ka grupp Läti noormehi, kes olid samuti projekti raames ehituspraktikal. Asukoht oli väga mugav, sest bussipeatus asus peaaegu ukse ees. Buga´le 10 minutiline jalutuskäik, umbes sama palju loomaaeda või randa. Meie jaoks väga mugavaks oli tehtud ka toidlustamine.

Esmaspäeval ja neljapäeval tuli helistada vene päritolu Janale, esitada oma soovid, mispeale ta vajamineva õhtul kohale transportis. Tänu Janale oli hea võimalus praktiseerida vene keelt, mis nii meile, kui temalegi mugavaim tundus. Meie ülesandeks jäi ainult toidu valmistamine, mis ilma igasuguse sunduseta ideaalselt toimus. Peab ütleva, et tekkis väga mõnus pere tunne ja noored, kellele me nagu „kasuemmed“ olime, olid väga hakkajad ja tublid.

Pühapäev kulus sisseelamiseks ja linnaga tutvumiseks Kati ning Dimitri kaasabil. Aga et Saksamaal kestis tõeline suvi, nautisime ka rannamõnuseid. Muretsesime ühistranspordi kuukaardid, mis võimaldasid palju ringi sõita ja linnaga tutvuda. Esmaspäev olid kokkulepitud kohtumised firmade juhtidega. Esimene kokkusaamine oli firma Ghost esindajatega, kes jätsid kohe alguses väga sõbraliku ja sümpaatse mulje. Muuseas ghost inglise keeles tähendab vaimu või kummitust. Saime teada, et Ghost Services GmbH peakontor asub Hamburgis ja BUGA´l on nende ülesandeks teatud aiaosade hooldus. Muidu tegeleb firma üldisemalt haljasalade hoolduse, puhastuse, talvel lume koristamise ja -veoga. Firms pidid keerulised ajad olema ja räägiti firmade ühinemisest. Nemad olid nõus kohe 3 praktikanti tööle võtma. Leppisime kokku, et esimesed 2 nädalat töötavad noored koos saksa keelt oskava kaugõppijaga ja seejärel vahetame, et kõik saaks erinevaid kogemusi, millega osapooled ka nõus olid. Teine kohtumine oli firmas Rumpf GmbH, kelle tegevusvaldkonnaks on aedade, haljasalade, mängu- ja spordiväljakute rajamine ning hooldus. Väike tutvustav jalutuskäik toimus firma territooriumil. BUGA´l oli nende rajatud 21.sajandi aiaosa, looduslikus aiaosas istutusosalad, muruplatsid, samuti suured suvelillede peenrad, mänguväljakud ja lillepotid, mille hooldusega ka meil tegelema tuli hakata. Leppisime kokku, et meie 2 kaugõppijat alustame nende juures ja hiljem vahetame siis 2 kahe vastu, sest neil polevat rohkemale tööd??? anda.

Rumpfis olid meie praktika juhendajateks noored meie päevastega ühevanused Kärol ja Philipp. Töö algas hommikul varavalges, kus meist üks läks Käroliga looduslähedasse aiaossa

istutusalasid ja muru kastma ning teine Philippiga 21.sajandi aiaossa muru niitma. Aeg möödus väga kiiresti, sest tööga pidi valmis olema kella 9-ks, kui näitus külastajatele avati. Selleks ajaks pidi kogu tehnika väravast välja viidud olema. Seejärel paarikümneminutiline hommikusöögipaus auto tagaistmel oma kaasavõetud võileiba või puuvilja nosides ja siis tagasi juba üheskoos istutusalasid rohima. Esimene päev hämmastas, et ei arvestatud üldse sellega, et meile ka töövahendeid anda. Nimelt pidime järsul mäeküljel suurte puude all luuderohu seest käsitsi lumemarjo võsused, robiiniaid ja muidu umbrohtu ära kitkuma. Kui küsisin aiakääre, mida Kārol ise kasutas, kehtis ta ainult õlgu ja ütles, et *tomorrow*. Õnneks sai temaga inglise keeles rääkida ja palju asju käte-jalgadega või siis lihtsalt ettenäitamise teel selgitatud. Saime kohe selgeks, et parem on iga taime kohta küsida, kas see on antud kohas ok või mitte. Näiteks ühes kohas meile harjumuspäraselt naat ikka välja, kuid teises kohas pidi kasvama jääma???, sest hoiab mullas niiskust. Omavahelises vestluses selgus, et nad arvasid, et me oleme hästi tasustatud lisatööjõud. Arvestades seda, et ka Saksamaal on töökohtade defitsiit ja endised idapoolsema ala töölised on vähem tasustatud kui nende läänepoolsemate piirkondade kolleegid, siis on isegi mõistatav, miks selline suhteliselt ükskõikne sihtumine neile iseloomulik oli. Imestust tekitas samuti, et isegi praktika lõpus arvasid nad, et me oleme lätlased, kuigi korduvalt olime Eestist rääkinud.

Tagantjärele „lõbus“ seik juhtus juba esimesel hommikul Kāroliga kastma minnes. Nimelt arvas ta, et küll ma saan ise hakkama ja juhendamist rohkem kui kiirkorras kastmist vajavate istutusalade ning veevõtu kohtade ettenäitamine pole vaja. Peab muidugi ütleva, et kõik tundus tõepoolest lihtne ja ega kohe lollina ei tahtnud ka ju välja paista. Esimese kastmiskoha kraanid ja voolikud ühendas ta mängleva kergusega ise. Lisas veel muuseas, et vesi tuleb esmalt kinni keerata nelikant võtmega, enne kui kraanid ja voolikud ära võtta, muidu pidi purskkaev tekkima. Ja läinud ta oligi, lubas 9-ks tagasi olla. Probleem tekkis kohe, kui oli vaja kolida järgmisse kastmiskohta. Võti, millega pidin vee kinni keerama, oli niivõrd kulunud, et ei saanud aru, kas keerab või mitte ja kuhu poole keerata. Olles tükk aega üksi mässanud, arvasin, et eks ta ikka lõpuks kinni sai, kuid kraani liigutamisel sain aru, mida purskkaevu all Kārol mõtles. Olin üksi läbimärjana nutt kurgus surumas kraani allapoole, et natukenegi veesurvet vähendada ja m i t t e kedagi, keda appi kutsuda lihtsalt polnud...Lõpuks lähenes üks ilmselt hommikust kontrollkäiku tegev meesterahvas, kes midagi saksa keeles rääkis, kuid mulle arusaamatuks jäi nagu ka mina temale. Hiljem sain aru, et ta saatis kaugemal niitva Rumpfi tööliste mulle lõpuks appi, kelle abil õnnestus purskkaev kinni keerata, kuid ka tema arvas, et see võti on kulunud ja oleks vaja uus muretseda. Moraal teiseleegi edaspidiseks, et ei maksa karta ennast lollina näidata ja ka lihtsana näivad asjad tuleb ise enne täpselt läbi proovida. Me pole ju tööl, vaid praktikal! Kahju oli aga tagantjärele sellest, et polnud kedagi, kes seda halenaljakat situatsiooni oleks jäädvustada saanud.

Üldiselt see 2 nädalat möödus kiiresti ja suhtumine muutus ka sõbralikumaks. Viimasel päeval muru niitmas oli Philipilt väga hea kuulda (pani nagu koeral heast meelest saba liputama), et meie tööga ollakse firmas väga rahul. Järgmisel hommikul teatas aga Kārol, et firma ei ole nõus eelnevalt kokkulepitud vahetusega, sest see pidavat tooma neile lisatööd. Aga et meie nii ei arvanud ja konsulteerides Kati ning Annikaga, otsustasime, et kui on kokkulepe, siis tuleb seda ka järgida.

2 viimast nädalat töötasime kolmekesi kaugõppijad Ghost'is, kus meie bossiks oli hallipäine ainult saksa keelt rääkiv härra Pibke. Lõbus oli, kuidas hommikul 3 väikest valget kastiga autot meid väravas peale korjasid ja tööle viisid ning pärast jälle koju ukse ette sõidutasid. Eelneva kahe nädalaga võrreldes oli tegu nagu öö ja päevaga. Ka tööaeg erines. Töötasime hommikul varavalgest avamiseni ja siis õhtupoolikul 2-3 tundi. Meie ülesandeks oli suurte pargipuude, istutusalade, muru kastmine tuletõrje-voolikutega. See oli raske, kuid väga lõbus tegevus, mis tegi eriti turistidele nalja ja pidevalt avastasime end foto-aparaatide ees

poseerimas. Meie töödeks olid istutusala hooldamine, puhuriga lehtede kokku ajamine ning saime erinevate niidukitega niitmist harjutada. Näiteks hõljukniidukit polnud me varem näinudki.

Seda, et raideritega tuleb meil hakata suuri lillepeenardega piirnevaid muruplatse niitma, ei uskunud me viimse hetkeni, kuni masinale kupatati ja asi tõsiselt läks. Esmalt viidi küll kõrvalisel tühermaal sõidukoolitus läbi, sest masinad olid väga äkilised ja kiired. Arvasime, et meiega tehakse nalja, sest ka päevased käisid lihtsalt sõitmist õppimas. Asi oli naljast siiski kaugel, kui härra Pibke peast kahe käega kinni hoidis ja ütles, et tal hakkab süda kohe streikima ja et kõigil on kohe „hause“ minek kui me lillepeenrasse või mõne puu peaks maha sõitma. Õnneks siiski keegi infarkti ei saanud ja näitus jäi järgnevateks päevadekski avatuks.

Seevastu ei tekkinud rohkem küsimust, kes järgnevatel päevadel raideritega „ringi rallivad“ ja kes igavusest puude alt pähkleid korjavad. Üldiselt tekkisid selle firma töötajatega vastastikused sõbralikud suhted, et lõpus oli mõlemal poolel kurb lahku minna. Kindlasti tänu meile said nemad rohkem puhata (nagu olukorrad, kus 1 kastis ja 5 vaatasid pealt) ja meie rohkem tehnika vallas kätt proovile panna. Muidugi olles ise suur magusasõber, hoolitses härra Pibke ka selle eest, et me tööga kaotatud kalorid kõik ikka korralikult tagasi saaksime. Päeval töötamise eripäraks oli see, et tihti tuli suhelda turistidega, kes siis kas mõne aia asukohta või jälle meeldima hakanud taime kohta infot või selle saksakeelset nimetust teada soovis. Õnneks olid istutusala taimede nimesildid nii ladina kui saksa keeles. Lihtsamad nimed jäid endalegi lõpuks meelde. Kui sakslasest juhendaja läheduses oli, sai viisakalt küsija nende poole suunata, aga need korrad, kui see võimalik polnud, oleks vahepeal küll nähtamatu olla tahtnud. See oli muidugi koht, kus tundsin otsest saksa keele oskuse vajadust.

Vaba aeg, mida meil piisavalt oli, kulus maksimaalselt linna ja ümbruskonnaga tutvumiseks. Saime töötöendid, millega oli meil prii sissepääs BUGA'le ja seda me ka usinasti kasutasime.

Hoopis teine tunne oli valge inimesena ringi kõndida. Samuti vahetusid pea iga nädal lillepaviljonis väljapanekud. Väga erilised meie mõistes olid 2500m² maa-alal asunud näidis haa-platside kujundused. Sel ajal toimus suvise istutuse vahetus

sügisese vastu. Natuke hämmastav oli, et kõik alles õitsevad suvelilled lihtsalt visati suurde konteinerisse aia taha, kus siis kohalikud taimehullud iga päev ootasid ja nn paremad palad rõõmsalt välja korjasid. Käisime samuti ühes äärelinnas asuvas puukoolis, kuid nende taimede valik ei avaldanud erilist muljet.

Nädalalõppudel tegime ühiseid kaugemaid väljasõite hansa-linnadesse nagu Hamburg, Wismar, Lübeck, Rostock ja Kiel. Väga muljet avaldavad olid vanalinnad oma arhitektuuriga. Erialast lähtuvalt jäi pilk peale ka linnahaljastueele. Suurtes linnades nagu Hamburg ja Kiel leidis istutusala, mis olid silma häirivalt lastud umbrohtu kasvada. Väljasõidud said teoks tänu Saksamaal hästi toimivale riigisisesele rongiliiklusele. Nädalalõpul kehtiv 26 EURine grupipilet (kuni 5 inimest), võimaldas liidumaa piires terve päeva ühe piletiga väga soodsalt ringi reisida. Isegi meie mõistes oli tegu peaaegu tasuta sõiduga, kusjuures Hamburgis kehtis sama pilet ka linnalähisrongis.

Kojusõitu alustasime varahommikul, kus tellitud taksobuss viis meid kottidega raudteejaama. Rongis kohad sisse võtnud, selgus peagi, et kunagi ei tea, kus sa kogemata eesti keelt oskava inimese otsa võid komistada. Nimelt meie kõrval istus naisterahvas koerakesega. Saksamaal

kohatud koertest üle keskmise energilisem, mis tingis sellise süütu arvamuse avaldamise, et eks ta kasvatamatu vast ole, mille peale perenaine sulaselges eesti keeles ütles:EI OLE! Piinlikkuse moment oli kindlustatud igatahes...

Lendasime Hamburgist Tallinna vahemaandumisega Kopenhaagenis. Üks õpetlik lugu juhtus aga Hamburgi Lennujaamas tolli väravaid läbides. Meie päeval tütarlapsel läks selle protseduuri käigus pass lihtsalt kaduma. Kutsusime siis lähedal olnud naispolitseiniku asja lahendama, aga tema raius järjekindlalt, et otsige oma asjad läbi, kindlasti kuskil on. Täiesti uskumatu! Seda juhtub pidevalt! Muidugi ta seda passi ei leidnud, aga õnneks oli tal ka ID-kaart kaasas, millega Kopenhaagenis lennukile saada. Siiki jäi õhkõrn lootus, et äkki ikka keegi kunagi leiab ja tagant järgi koju saadetakse.

Kokkuvõtteks võiks öelda, et see oli kindlasti minu üks meeldejäävamaid kogemusi. Sain kinnitust, et julge hundi rind on rasvane! Ei tasu karta võõrkeele mitteoskamise tõttu hakkama saamist. Võõras keskkonnas on keele omandamine palju lihtsam kui ainult endal selleks tahtmist on. Sain hea annuse otsustamisjulgust ning võõras keskkonnas iseseisvat töötamise kogemust. Samuti õpetas see aeg teistega rohkem arvestama ja enda ego valitsema. Silmaringi laiendamise seisukohalt oli ikka super nii lühikese aja jooksul nii palju näha.

Nagu ka eelnevad välispraktikal käinud, võin minagi kinnitada, et kuigi sai kõvasti tööd tehtud, mõjus see 4 nädalat rohkem aktiivse puhkusena ning koju naastes tundsin minagi end energiast pakatavat.

Kui julged otsustada, oled salliv ja teistega arvestav, uutele väljakutsetele avatud, soovid midagi uut õppida, uusi kogemusi saada, siis on see su elu võimalus. Kasuta kindlasti seda!